

COSES QUE ES PODEN FER A LES BIBLIOTEQUES

M. CARME JUNYENT

El febrer del 2001, el Grup de Lectura de Masquefa va iniciar les seves activitats. En un principi, el funcionament era com el de qualsevol grup de lectors: es proposava un llibre per llegir i el grup es trobava un cop al mes per comentar-lo. Ben aviat va sorgir el desig de comentar alguns llibres amb els autors i, d'aleshores ençà, el grup ja ha organitzat col·loquis amb quinze escriptors. Atès que les activitats van començar en el context de la Gimcana de les Llengües, quan aquest concurs es va acabar, va ser el mateix Grup de Lectura el que va seguir proposant nous concursos que tenien la biblioteca com a eix. El Grup també ha organitzat exposicions (de punts de llibre i de frases fetes), ha participat en altres activitats com ara el Fòrum de les Cultures 2004 o la Fira de l'Infant, ha estat convidat a participar en congressos i trobades per explicar la seva experiència i diversos mitjans (premsa, ràdio i televisió) li han dedicat espais. Per Sant Jordi d'enguany ha d'aparèixer un llibre sobre aquesta experiència.

La conclusió més òbvia de la tasca realitzada en aquests anys és que la biblioteca, a més de permetre l'accés a productes culturals (en el cas de Masquefa i de moment, només llibres i revistes) i proporcionar un lloc adient per a l'estudi, la consulta i la lectura, pot ser també un espai de trobada i un gran dinamitzador cultural. Per això volem recordar algunes de les activitats que hem fet.

LES LECTURES

Naturalment, els llibres que hem llegit són alhora el pretext i el nucli de totes les altres activitats; la lectura és un vici solitari però el plaer que et proporciona s'intensifica i es perllonga quan el comparteixes. Fins ara hem llegit més de 50 llibres, dels quals hem volgut triar els que ens han agradat més amb aquest resultat:

Jose Mauro de Vasconcelos: *Mi planta de naranja-lima*
 Marianne Fredriksson: *Les filles de Hanna*
 Amadou Hampaté Ba: *Amkul.lel, el nen ful*
 D. Guterson: *La neu queia sobre els cedres*
 M-A. Murail: *Quina passada!*
 Francesc Dalmasas: *Els llops de la lluna roja*
 Chinua Achebe: *Tot se'n va en orris*
 Milan Kundera: *La broma*
 Camara Laye: *El nen negre*
 Sandor Márai: *L'herència d'Estzer*
 José Saramago: *Tots els noms*
 Javier Cercas: *Soldados de Salamina*
 Stephen Zweig: *Novel·la d'escacs*
 Marcos Giralt Torrente: *París*
 E.H. Fosnes: *Psalm al final del viatge*
 Javier Marías: *Corazón tan blanco*
 M.A. Mastretta: *Arráncame la vida*
 Núria Perpinyà: *Un bon error*
 Marcos Ordóñez: *Una vuelta por el Rialto*; i
 John Irving: *Una dona difícil*.

ELS AUTORS CONVIDATS

Els autors convidats han vingut amb diferents motius, alguns a presentar els seus llibres, d'altres a comentar els llibres que n'hem llegit, d'altres gràcies a la magnífica iniciativa de la Diputació de Barcelona que, amb motiu de l'Any del Llibre i la Lectura, va organitzar el cicle "Sis autors comenten un llibre". Per preparar les trobades, a més de llegir el llibre corresponent, fem un repàs de l'obra completa de cadascun. Els que segueixen són els que ens han visitat fins ara i als quals els volem agrair novament tot el que ens han aportat: Gemma Lienas, Antoni Dalmau, Esteve Miralles, Joan Pinyol, Rosa M. Isart, Vicenç Pagès, Empar Moliner, Anna Parés, Màrius Serra, Emili Teixidor, Mathew Tree, Ada Castells, Toni Sala, Vicenç Villatoro, Maria Barbal.

ELS CONCURSOS

Els concursos han estat alhora un motiu per a la trobada i el debat, i per visitar la biblioteca per buscar les respostes. Fins ara hem organitzat "Els tresors de la biblioteca", on es donaven deu pistes per trobar coses diferents. A aquest el va seguir "La volta al món en 80 (o més) llengües" un concurs sobre topònims d'arreu del món. Posteriorment en vam organitzar un sobre frases cèlebres on les pistes permetien identificar l'autor per bé que una era falsa i també s'havia d'endevinar i, actualment estem en el segon any d'"El concurs més llarg de la història de Masquefa" que ha de durar més de tres anys. Els exemples que segueixen corresponen a cadascun d'aquests concursos:

Busquem.... un invent

1. El seu inventor no va ser profeta a la seva terra. 2. A través d'aquest invent, es va poder fer la guerra dels mons. 3. Va néixer a Londres. 4. Aquest invent ja és centenari. 5. Va arribar a Barcelona el 1924. 6. El 1954 es va poder fer mòbil. 7. El 1909 es va concedir el premi Nobel de física al seu

inventor. 8. Ha tingut i té mides molt diferents. 9. El seu abast pot ser tant local com internacional. 10. Quan va morir el seu inventor, al món es van fer dos minuts de silenci (la ràdio).

La volta al món en 80 (o més) llengües

Primera etapa. "Etapa" és una paraula que ve del neerlandès. En aquesta llengua, "dam" significa "dic, mur, presa..." i aquest terme el trobem en topònims com Amsterdam, Rotterdam, etc. Però hi ha altres topònims en altres llengües amb aquest significat. Quin dels que segueixen significa el mateix? A – Moscou; B – Bòsfor; C – Agadir; D – Lisboa. La resposta correcta és Agadir.

Qui va dir...?

«Hi ha una cosa més trista que envellir, i és seguir sent una criatura». 1. També va dir: «Hi ha una cosa més trista que equivocar els ideals: haver-los realitzat». 2. Al final del seu llibre *La platja* diu: «No hi ha cap lloc més inhabitable que aquell on has estat feliç». 3. Tenia claríssim que treballar, cansa. 4. Va titular el seu diari *L'ofici de viure*. 5. Es va suïcidar l'any 1950. 6. Era austríac. 7. És un dels iniciadors del neorealisme. 8. Era escriptor. Solució: Cesare Pavese. Pista falsa: 6.

ALTRES ACTIVITATS

Durant el Fòrum de les Cultures, vam proposar una activitat que consistia a repartir, pels establiments de Masquefa, frases cèlebres que al·ludeixen als eixos de l'esdeveniment (condicions per a la pau, desenvolupament sostenible i diversitat cultural). Aquestes en són algunes:

«La guerra és un mal que deshonra el gènere humà» (Fenelon).

«La primera condició per a la pau és la voluntat d'aconseguir-la» (Joan Lluís Vives).

«No hi ha un camí per a la pau, la pau és el camí» (Mahatma Gandhi).

«*Si vols fer la pau, no parlis amb els teus amics, parla amb els teus enemics*» (Moshe Dayan).

«*Mai no ha existit un bona guerra o una mala pau*» (Benjamin Franklin).

«*En la lluita del bé contra el mal, sempre és el poble qui hi posa els morts*» (Eduardo Galeano).

«*Els que posseeixen els béns materials s'han convertit en esclaus de les seves pròpies armes*» (R. Tagore).

«*Una injustícia feta a un individu és una amenaça per a tota la societat*» (Montesquieu).

«*Viure en qualsevol part del món avui i estar en contra de la igualtat per motius de raça o color és com viure a Alaska i estar en contra de la neu*» (William Faulkner).

La biblioteca, fins i tot una de clarament infradotada com la de Masquefa, pot ser, doncs, un àmbit de creació de relacions i xarxes entre persones, un espai per descobrir i trobar les coses més insospitades i tot plegat un ajut per a la supervivència, perquè, tal com diu Peter Handke: «*Com puc estar deprimat, si tinc una pila de llibres a la tauleta de nit i ganes de llegir-los?*».

M. CARME JUNYENT I FIGUERAS (Masquefa, 1955) és doctora en Filologia Romànica i professora titular de lingüística general a la Universitat de Barcelona. És autora, entre d'altres, dels llibres: *Les llengües d'Àfrica* (1986), *Les llengües del món* (1989), *Vida i mort de les llengües* (1992) i *Contra la planificació* (1996). És fundadora i presidenta del Grup d'Estudi de Llengües Amenacades (GELA).